

Mihai Barbu

Orice călătorie la Ierusalim e, inevitabil, un voiaj în viitor

Un reportaj obiectiv, în 14 opriri sentimentale, din anul 5773

1. O pildă cu Iisus, Iuda și Leonardo da Vinci

Joi, 27 septembrie 2012, plecăm din Petroșani spre București. Pe Maleia ne oprim cât să mai bem o cafea. Pe drum, încercăm să fixăm radioul pe postul *National* dar încercările noastre eșuează în mod repetat. Ascultăm doar muzică occidentală întreruptă, la fiecare oră, de două minute de știri. Într-un final, Costel Avram se hotărăște să schimbe ceva ce ni se părea a fi veșnic și scoate din geantă un CD cu părintele Arsenie Boca, pe care tocmai l-a cumpărat de la Sfânta Mănăstire Prislop. Ascultăm, înflorați, un actor care citește un text al părintelui. E o pildă în care se povestește o întâmplare cu Leonardo Da Vinci și felul în care a pictat faimoasa *Cină cea de taină*. (*La Ultima Cena* este o pictură murală pe care Leonardo a realizat-o pentru patronul său, ducele Ludovico Sforza. Ea se găsește în fosta sală de mese a bisericii dominicane Santa Maria delle Grazie din Milano. Pictura reprezintă scena biblică a Ultimei Cine a lui Iisus Hristos, așa cum este descrisă în *Evangelia după Ioan*.) Potrivit pildei pe care o vom detalia mai jos finalizarea acestei capodopere ar fi durat 12 ani. Artistul caută tineri care să-i pozeze pentru cei 12 participanți la cea din urmă cină în care au fost împreună Iisus cu discipolii săi. Pentru Iisus găsește, imediat, un tânăr superb care să-i pozeze și artistul este foarte mulțumit. Pentru ceilalți participanți la cină, artistul nu întâmpină nicio dificultate în a găsi modelele

determinare în priviri...) Aeroportul se află la 50 km vest de Ierusalim. Te așezi la rând pentru viză și persoane avizate din grup îți spun că-i poți ruga pe cei de la vamă să-ți pună ștampila de intrare în Țara Sfântă pe o bucăciță de hârtie și nu direct pe pașaport. Asta te va scuti de neplăceri când vei vizita țările arabe pentru că unele dintre ele îți pot refuza intrarea pe teritoriul lor dacă ai fost înainte în Israel. „Rough Guides” zice că „viza israeliană pe pașaport vă poate crea problema dacă doriți să călătoriți în țările arabe”. Eu am vrut să am viza Țării Sfinte direct pe pașaport și am obținut-o imediat. Adică imediat după ce, politicos, am lăsat în fața noastră o femeie cu un copil în cărucior. Când a ajuns la ghișeu femeia și-a chemat și soțul. Vameșul se ridică, periodic, în picioare și se uita când la copil când la pașaport. În final, a ridicat degetul gros în sus în semn că totul este în regulă. OK! Mama cu căruciorul și-a chemat, imediat, alături o altă femeie cu cărucior. Se pare că erau surori. Lângă ea a venit, peste rând, și soțul iar scena s-a repetat întocmai. Politețea ne-a fost răsplătită pe deplin: am ajuns ultimii care ne-am recuperat bagajele iar privirile pline de reproș ale colegilor de pelerinaj ne-au însoțit până la autocar. Acolo ne așteptau d-na Ruth, ghidul israelian, și Maurice, care s-a dovedit a fi un abil șofer palestinian. Doamna era prevăzută cu o umbrelă tricoloră și ne-a împărțit tuturor șepci albastre cu inscripția „Yacov Tour”. O altă doamnă, venită cu noi din țară, avea o umbrelă de un roșu țipător. Ni s-a explicat că tot grupul nostru, de 50 de persoane, va fi încadrat, pe toată durata pelerinajului, între cele două umbrele. În plus, noi între noi, ne vom putea recunoaște și după șepcile albastre cu cozoroc model american. Măsurile luate pentru a nu ne pierde pe Pământul Sfânt ni s-au părut excesive însă cele două doamne știau despre ce vorbesc. Afluxul mare de pelerini creștini care vin toamna în Israel te poate repede înghiți și ai putea să te trezești, foarte repede, și fără colegi și fără prieteni.

3. Trei întrebări pentru 5773 ani

Pe drumul de la Tel Aviv până la Ierusalim, d-na Ruth, o fostă absolventă a unui prestigios liceu bucureștean („unde se făcea carte, nu glumă!”), ne-a pus trei întrebări de cultură generală la care autocarul a rămas cu buzele umflute. „Care este capitala Israelului?” „Tel Aviv”, au răspuns cei din față. „Inexact!” „De trei mii de ani capitala Israelului este Ierusalimul!” „Unde se află Bethlehem-ul?” „În Palestina!” „Nici vorbă. Bethlehem-ul se află în teritoriile israeliene aflate sub administrare palestiniană”, ne-a explicat d-na Ruth. „În ce an ne aflăm, acum, în Țara Sfântă?” „?!” „Tocmai am trecut în anul 5773. La mulți ani!” (Rosh HaShanah, Anul Nou evreiesc, pe 1 octombrie, e o sărbătoare publică de două zile marcată de consumul unui măr înmuiat de miere, a unui prăjitură cu miere sau a unui fruct nou.) Am făcut o socoteală simplă: în doar câteva ore am făcut un salt în timp de peste trei milenii și jumătate! După acest duș rece care ne-a adus cu picioarele pe Pământul Făgăduinței am ajuns, pe zăpușeală, pe Muntele Măslinilor. Niște măslini cu un diametru impresionant (un fel de goruni ca al lui Horia de la Țebea, mult mai voluminoși și fără a se „bucura” de sprijinul betonului în a se susține în picioare) îți confirmă faptul de necontestat că au fost contemporani cu Iisus. De pe Munte Măslinilor ai parte de o panoramă superbă a Orașului Sfânt.

4. O singură excepție de la culoarea pietrei locale: Aurul Domului

Ierusalimul, deși este disputat de toate cele patru mari religii monoteiste, are o singură culoare. E culoarea pietrei de calcar care conferă orașului o nuanță aurie distinctă ce se păstrează din zori și până la asfințit. Regula ca toate construcțiile laice și religioase să fie placate sau ridicate din piatra de calcar extrasă din carierele din zonă, încă din antichitate, a fost stabilită în anul 1918 de guvernatorul englez Ronald Storss și e păstrată cu sfințenie până astăzi. Excepție face Tel Aviv-ul care e un oraș extrem de modern și de viu colorat. În Orașul Sfânt, galbenul Domului e singura culoare ce face excepție de la regulă. E culoarea acoperișului auriu al spectaculosului Dom al Stâncii de pe Muntele Templului. În 1960, cupola a fost acoperită cu foiță de aluminiu, care a înlocuit acoperișul de plumb ce afecta structura de rezistență a clădirii. Aici se spune că e locul în care Avraam era gata să-și jertfească fiul, pe Isaac, la porunca lui Dumnezeu. Aici, în anul 960 î.Hr., Solomon, fiul lui David, a ridicat Primul Templu pentru a adăposti Chivotul Legii. Templul lui Solomon a fost dărâmat de babilonieni în anul 586 î.Hr. Al doilea Templu a fost finalizat în anul 515 î.Hr. și, după o seamă de nesfârșite tribulații, a mai rămas doar Zidul de Vest. Muntele Moria și Domul Stâncii sunt locurile sfinte atât pentru evrei cât și pentru musulmani pentru că sunt legate atât de Avraam, Solomon, David, dar și de prezența profetului Mahomed. Vechiul Testament și Coranul vorbesc de Pământul Moria și de Muntele Templului în egală măsură.

(va urma)

potrivite. Pentru Iuda, lucrurile mergeau, însă, extrem de anevoios. Artistul nu găsește deloc modelul potrivit. Cum va arăta, oare, pentru posteritate chipul omului care l-a vândut, pentru 40 de arginți, pe Iisus? Nimic din ceea ce vede, nimic din ceea ce i se prezenta nu i se părea potrivit. În cele din urmă, după 12 ani, Da Vinci crede că a găsit omul potrivit pentru rolul potrivit și începe lucrul. Într-o pauză, modelul îndrăznește să-i mărturisească artistului un lucru total neașteptat: „Știi, tot eu v-am pozat și în urmă cu 12 ani...” „Nu-mi amintesc...” „Ba da. Pe atunci v-am servit drept model pentru Iisus...” Ce s-a petrecut în cei 12 ani cu un om de s-a putut metamorfoza într-atât încât să treacă de la modelul omului absolut la modelul abject al celui care l-a vândut? Cred că orice călătorie la Locurile Sfinte e o ocazie de a parcurge traseul invers: oameni care îl „vând” zilnic pe Iisus pentru diverse plăceri vinovate merg, o dată în viață, să-l regăsească pe El, la El acasă. E un drum inițiat pe care îl vei parcurge, inevitabil, cu un sentiment (mai mare sau mai mic) de vinovăție.

2. Orice pelerinaj serios se face între două umbrele

După un zbor de doar două ore și jumătate ajungi de pe „Henri Coandă” pe „Ben Gurion”. (Dacă vă uitați atent la figurile celor doi oameni importanți care și-au împrumutat numele unor mari aeroporturi o să vedeți că seamănă izbitor. Același nas acvilin, aceeași pleșuvie, aceeași